

N:o 4.

Af Herr **F. Adison Palander**: *Om reorganisation af rikets sjöförsvaret samt om beredande af medel för en sådan reorganisations genomförande.*

Sverige kan numera icke förvänta, att, i händelse af krig mot dess mäktigaste granne, utan starka bundsförvandter förmå på öppna sjön med framgång bjuda fienden spetsen. Vår flytande krigsmagts hufvudsakliga och snart sagdt enda uppgift i händelse af ett sådant krig blir, att verksamt bidra till försvaret af de viktigare positionerna vid vår kust. Det är hufvudsakligen för fullgörandet af denna dess uppgift sjöförsvarets såväl personal som materiel under freden måste beredas, och det är alltså den uppgiften man, vid organiserandet af denna del af landets försvarskrafter, oafbrutet måste hålla i sigte.

På dessa sanningar, hvilka numera troligen ej af någon på grund af allvarlig öfvertygelse bestridas, stödja sig de framställningar, afseende organisationen af landets sjöförsvaret, hvilka jag, lifligt öfvertygad om ämnets trängande vikt, känt mig manad att här göra. Tidpunkten har dertill synts mig desto mera lämplig nu, då af den år 1866 påbörjade omorganisationen af Kongl. Maj:ts flotta hittills endast föga medhunnits utöfver officers- och underofficerspersonalens placering på olika korpser, hvadan det svåraste reorganisationsarbetet kan anses återstå. Enligt mitt förmenande är detta förhållandet lyckligt, enär det derigenom ännu är jemförelsevis lätt, att vid sjöförsvarets nya organisation göra de större eller mindre justeringar, hvartill den om personalens delning redan vunna erfarenheten samt sednaste tidens förändringar i sjökrigsmaterielen kunna föranleda.

Det är ingalunda min afsigt att försöka ingå i undersökning om, huruvida Kongl. Maj:ts flottas personals år 1866 beslutade delning i tvänne korpser då den företogs var välbetänkt; detta så mycket mindre, som jag var en af dem, som, om än af skäl något olika dem, hvilka i de officiella så kallade "Grunderna" anfördes, önskade delningsförslaget framgång. Men hvad som kunde hafva skäl för sig, då man ännu ansåg sjöförsvarets fasta militärpersonal — marinregementet oberäknadt — behöfva och böra utgöras af 172

officerare, 227 underofficerare, 400 matrosar och jungmän, 200 kanonier, 4,444 båtsmän och 280 skeppsgossar, eller tillsammans 5,723 personer, har dock icke nödvändigtvis samma giltighet, ifall man finner att denna personal bör reduceras till föga mera än tredjedelen af nämnda sammanlagda antal. Min afsigt med denna motion är derföre i första rummet, att söka åstadkomma en undersökning om, huruvida det icke, synnerligast för landets försvarskraft, vore förmånligt, att i vissa delar betydligt förminska och, i sammanhang dermed, på en korps organisera sjöförsvarets stampersonal, till hvars nöjaktiga öfvande med dess nuvarande antal de befintliga öfningsanslagen visat sig alldeles otillräckliga.

Tvänne frågor hvilka, enligt mitt förmenande, båda om möjligt böra besvaras innan man bestämmer storleken af den personal af befäl, underbefäl och manskap m. fl., landet under fredstid för dess sjöförsvaret bör hålla uppsatt, äro:

den ena: huru många inom hvarje kategori af personalen erfordras, för att i krig nöjaktigt använda den sjökrigsmateriel landet då kan ega; samt

den andra: huru stort anslag vill och kan nationen under freden lemna i och för dess sjökrigspersonals beredande för kriget?

Söker man först besvara den förra af dessa frågor, så finner man detta för närvarande vara nära nog om ej alldeles omöjligt; ty neppeligen finnes i närvarande tidpunkt, då täflingsstriden mellan artilleriet och pansaret lifligt pågår, och sjöminväsendet ännu kan anses vara i sin barndomsperiod, någon, som med anspråk på tillförlitlighet kan säga, hvaraf Sveriges sjökrigsmateriel ens under den närmare framtiden kommer att bestå, och följaktligen ej heller huru stor personal för denna materiel kan komma att erfordras. 1862 års sjöförsvarskomité upptog värdet af den sjökrigsmateriel komitén ansåg Sverige kunna påräknas komma att hålla till 21,260,000 R:dr R:mt. Tänker man sig successive hela detta belopp nedlagdt uti rodd-kanonslupar, uti segellineskepp, skruflineskepp, kanonångslupar, pansarfregatter, monitorer, så kallade handkraftsmonitorer o. s. v., så finner man, att den för hvarje olika slag af materiel behöfliga personalen, såväl sammanräknadt som för hvarje kategori af densamma, högst betydligt varierar, och torde redan deraf vara tydligt, att då materielens beskaffenhet icke för närvarande med någon grad af bestämdhet kan förutsägas, det äfven är omöjligt, att ens ungefärligen afgöra huru stor personal sjöförsvaret vid ett eventuellt krig kommer att erfordra. Blott ett förhållande med afseende derå har framgått tydligt af sednare tiders erfarenhet, och det är, att hvarje ny uppfinning, som afsett

sjökrigsmaterielen, haft till resultat att göra denna dyrbarare och mera arbetsbesparande än förut, eller, med andra ord, att det år efter år erfordrats fåtaligare personal för att sköta materiel af ett bestämdt penningevärde. Så t. ex. kostade den år 1867 färdiga första Norska monitorn 281,534 Speciedaler eller cirka 1,116,282 R:dr R:mt, då återigen brödrarikets under byggnad varande fjerde monitor, som ej lärer komma att erfordra större besättning än den förstnämnda, beräknats komma att kosta 352,206 Speciedaler, d. v. s. cirka 1,396,497 R:dr R:mt.

Med afseende återigen på den andra af ofvannämnda frågor, torde man få antaga, att för den närmare framtiden större öfningsanslag än de, som för närvarande utgå, ej komma att afses, likasom, å andra sidan, att dessa anslag, enär de äro behöfliga, fortfarande få kvarstå oförminskade, förutsatt att de ändamålsenligt och samvetsgrannt användas.

Efterforskar man nu hvad med öfningsanslagen åstadkommits under de tre år — 1867, 1868 och 1869 — som förflutit sedan Kongl. Maj:ts flottas personals delning, så finner man, att under dessa år i medeltal per år följande tjänstgöringstid å kronans fartyg kommit individerna inom motstående yrkeskategorier till del, nemligen:

Vid Kongl. Flottan:

Officerare utan afseende på grad	3 m. 11 d.
Regements-officerare	2 m. 5 d.
Kapitener och Subalterner	3 m. 21 d.
Styrmän och såsom sådana tjänstgörande 1:sta klassens matroser	2 m. 24 d.
Konstaplar och såsom sådana tjänstgörande 1:sta klassens matroser	2 m. 18 d.
Skeppare och såsom sådana tjänstgörande 1:sta klassens matroser	2 m. 19 d.
Matroser och jungmän (då från korpens antal enligt stat afdragits antalet af dem, som göra underofficers tjänst; men sur- numerärernas antal ej tillagts)	5 m. 6 d.
Båtsmän	1 m. 6 d.

Vid Kongl. Skärgårds-artilleriet:

Officerare, utan afseende på grad	2 m. 5 d.
D:o d:o sjömätningstjänst oberäknad	1 m. 13 d.
Regements-officerare	1 m. 10 d.
Kapitener och subalterner	2 m. 11 d.

Kapitener

Kapitener och subalterner, sjömätningar oberäknade	1 m. 13 d.
Underofficerare	2 m. 6 d.
D:o sjömätningar oberäknade	1 m. 23 d.
Kanonier	1 m. 19 d.
Båtsmän	— 17 d.
D:o utom sjömätningstjenst	— 10 d.

Det torde för närvarande knappast vara behöfligt att framhålla huru ytterst otillfredsställande dessa resultat äro, synnerligast med afseende på vissa yrkesklasser och grader, och huru otänkbart det måste vara, att under i medeltal så kort tjenstgöringstid i fartyg, äfven under alla gynnsamma förutsättningar af ovanliga anlag, allmänt tjenstenit, väl ordnade öfningar o. s. v., bibringa och underhålla den nödiga dugligheten uti ett så mångsidigt, svår- lärt och exceptionellt yrke, som sjökrigarens i vår tid är. — Om denna sakernas ställning måste fortfa- ra, och om sjöförsvarets befäls- och underbefäls- personal fortfarande skall tvingas att i medeltal vistas tre fjerdedelar af året och derutöfver i land vid stationerna, i allmänhet så godt som utan syssel- sättning i tjensten, men dock af densamma bundne, så — det torde ej vara för mycket sagdt — är det mera än sannolikt, att ett krig, hvori vårt sjö- försvar toges i anspråk, för dettas personal komme att medföra många stora och förödmjukande inotgångar samt för nationen många gäckade förväntnin- gar, synnerligen om vår marin till motståndare finge en Boutakoff och hans elever. Der torde måhända böra anmärkas, att förhållandena i verkligheten i allmänhet gestalta sig något bättre än hvad ofvanstående medeltal antyda, förnämligast emedan öfningarne icke på alla lika fördelas, hvarigenom åt- minstone somliga inom hvarje grad eller yrkesklass få någorlunda tillräckligt derutaf. Men å andra sidan lärer det äfven vara tydligt, att det icke en- samt från ekonomisk synpunkt vore fördelaktigare, att personalen ej utgjordes af flera än de för hvilka tillräcklig yrkesöfning kan beredas.

Vid den delen af vårt sjö-, eller, egentligare sagdt, kustförsvar, som be- nämnes Kongl. flottan, är öfningstiden, jemförd med syskonvapnets, mindre obetydlig. Med afseende på Kongl. flottan är dock att anmärka, att dess personal, som under ett krig har att i våra skärgårdar föra den derstädes med afseende på dimensionerna svårhandterligaste materielen, likväl under under nuvarande förhållanden i allmänhet ej med skäl kan förväntas derstä- des vara synnerligen hemmastadd.

Vid den andra delen af vårt kustförsvar, Kongl. skärgårds-artilleriet, är medeltjenstetiden ombord, hvaraf sjökrigsdugligheten dock hufvudsakligast

betingas, och i all synnerhet medeltjenstetiden ombord i sådana fartyg, å hvilka sjö militära öfningar idkats, så liten, att den, trots ämnets allvarliga beskaffenhet, nästan väcker löje. Då nu dertill kommer, att, med undantag af det eller de skärgårds-artilleriets fartyg, hvilka under sednare åren utsändts, för att, i likhet med fartyg af samma klass från Kongl. flottan, under den svåra årstiden bispringa nödställda handelsfartyg, endast undantagsvis något skärgårds-artilleriets fartyg nattetid eller i hårdt väder är i rörelse, så torde det vara tydligt, att, om än ganska mycken lokalkännedom inom Stockholms skärgård af flera bland skärgårds-artilleriets officerare på kort tid förvärfvats, det dock icke med nuvarande förhållanden på längden låter sig göra, att inom denna officerskår underhålla den af dess medlemmar i allmänhet dit medförda yrkesdugligheten. Denna är dock oundgänglig om dess officerare, tidigt som sent på året, måhända under det att en öfverlägsen fiende är herre i Östersjön, skola kunna med små och sannolikt ej särdeles sjödugliga fartyg, navigera från en punkt till en annan längs vår vidsträckta och farliga kust, och derunder om och när så erfordras levera batalj mot fienden som mot elementerna.

En synnerlig försvarande omständighet med afseende på Kongl. skärgårds-artilleriets tjänsteduglighet i allmänhet bör äfven noga beaktas, den nemligen, att kanonierkåren, som är afsedd att lemna de behöfliga förhandskarlarne eller bästa männen för manskapet å skärgårds-artilleriets fartyg, och utur hvilken kår detta vapens underofficerspersonal utgår, i allmänhet icke, såsom fallet t. ex. är med matroskåren, rekryteras med ynglingar, som genomgått en grundlig och praktisk sjö militärisk skola, och icke heller med unga sjöfarande. Till följd dels deraf, dels emedan så många bättre tillfällen till utkomst, i Stockholm erbjuda sig för de kanonierer som visat raskhet, ordentlighet och intelligens, är det icke sannolikt att denna kår någonsin skall kunna blifva något bättre än hvad den är, en prydlig garnisons-trupp. Från sjöförsvarets synpunkt sedt förtjenar den därför med allt skäl, att såsom af 1862 års sjöförsvarskomité föreslogs, indragas, på det att dess af samma komité till 80,000 R:dr R:mt, eller 400 R:dr per man, om året, beräknade kostnad, må kunna nyttigare användas.

Går man derefter till en undersökning af hvad båtsmanshållet kostar landets innevånare, samt af den valuta det lemna för denna kostnad, så kommer man till sådana resultat att man måste förvånas öfver att denna institution ännu i dag fortlevver.

Hela sjöförsvarets effektiva båtsmanshåll räknar 5,676 man. Efter beräkning för hvarje län af vakansafgiftens medelvärde under 10 år (1859—68) skulle sådan afgift för hela båtsmanshållet belöpa sig till circa 612,300 R:dr R:mt om året, hvilket belopp alltså lär få anses utgöra en del af

hvad båtsmanshållet årligen kostar, om än ej statsverket så likväl landets innevånare	R:dr	612,300: —
Till båtsmanshållets kostnad torde vidare få räknas:		
Förslagsanslaget till "båtsmäns beklädnad", högst	R:dr	138,200: —
Reservationsanslaget till båtsmäns förseende med kojor och täcken	R:dr	16,000: —
Den på båtsmännen sig belöpande andelen af reservationsanslaget till gemenskapens vid sjöförsvaret natura-underhåll circa		110,000: —
Hvad som till båtsmännen utgår af 19,177 kubikfot 2 kannor spanmål, anslagna till flottans underhåll, samt hvad som å besparingarne å titeln "influtne medel till uppköp af spanmål" dessutom för samma manskap användes	circa	36,000: —
Reservationsanslaget till durchemarchekostnader	R:dr	20,000: —
Kostnaderna för båtsmanskompanichefernes resor, för torpsyner och för generalmönstringar med båtsmanshållet, utföras här lågt med hvad under rubrik "Rese- och traktamentspenningar, förslagsanslag" i riksstaten är upptaget	cirka	5,000: —
Af reservationsanslaget till flottans underhåll äro enligt specialstat anslagna:		
Till 700 uppfordrade båtsmän vid Carlskrona station à 6 öre per dag	R:dr	15,330: —
Till 30 timmerbåtsmän, aflöningsförhöjning	R:dr	657: —
Till uppfordrade båtsmän vid Stockholms station à 6 öre per dag	R:dr	9,000: —
Till 60 st. till årstjenst uppfordrade båtsmän vid Göteborgs depôt à 6 öre per dag	R:dr	1,314: —
Till beklädnad åt båtsmän, hvilkas rotar ej ingått på det nya beklädnadssättet	R:dr	500: —
Af Femte hufvudtitelns anslag till aflöning äro anvisade arvoden till:		
1 Officer vid Göteborgs depôt såsom befälhafvare öfver uppfordrade båtsmän	R:dr	150: —
29 Kompanichefer à 300 R:dr		8,700: —
227 korporaler à 38 R:dr		8,588: —
1,216 artilleribåtsmän à 10 R:dr		12,160: —
Utgifter af amiralitets-krigsmanskassan i och för båtsmäns pensionering, beräknadt efter hvad i medeltal under de 5 åren 1864—68 för sådant ändamål årligen blifvit utbetaldt	circa	66,540: —
		Transport R:dr 1,060,439: —

	Transport R:dr 1,060,439: —
Kostnaden för båtsmännens öfvande ombord, hvilken kostnad dock svårigen kan ens ungefärligen beräknas. Såsom sådan torde emellertid åtminstone kunna upptagas värdet af vanlig skeppsportion samt enkel sjöaflöning för sjökommanderade båtsmän, beräknadt efter medeltalet för de sednaste trenne åren; detta utgör, efter tillsammans circa 55 öre per man om dagen, per år.	circa 95,000: —
	Summa R:dr 1,155,439: —

Dertill kommer ytterligare:

Hvad på båtsmanshället kan belöpa sig af reservationsanslaget till spanmålsupphandlings- och bagerikostnader (30,000 R:dr).

D:o — d:o — af anslaget "för sjukvård" (39,000 R:dr).

Anm. Någon ledning vid dettas bedömande kan måhända hemtas t. ex. deraf, att vid flottans sjukhus i Carlskrona, utaf år 1868 till Kronans manskap utspisade 20,190 sjukportioner, 9,394 kommo båtsmän till del.

Hvad af anslaget till underhåll af hus och byggnader vid sjöförsvarets stationer och depôt utgår i och för underhåll af båtsmanskaserner;

Kostnaden af belysning och ved för, samt af inventariernas underhåll uti nyssnämnda kaserner;

Kostnaden för båtsmännens undervisning samt öfningar i land uti korporals- och artilleriexercisskolor;

Kostnaderna för skötseln af hela det stora och invecklade maskineri som båtsmanshället företer, och hvarmed en mängd sjöförsvarets och länsstationernas tjänstemän till en stor del sysselsättas.

Anm. Att försöka närmare utveckla detta har icke synts mig här vara af nöden. Obestriddigt torde äfven vara, att, såsom det af en författare blifvit sagdt, genom båtsmanshällets försättande på vakans "allt det myckna trasslet mellan båtsmän, kompanichefer, rotehållare, Konungens befallningshafvande m. m., med dertill hörande sekelgamla otydliga författningars tilllämpande, skrifverier och hufvudbråk skulle falla som en börda från förvaltningsmaskineriet."

De fördelar i sedligt, och följakligen äfven i ekonomiskt hänseende, med afseende på en förminskad fattigvård och fångvård, som båtsmanshällets sättande på vakans skulle medföra, torde äfven, såsom särdeles viktiga faktorer, icke böra uteglömmas, då man söker göra sig reda för hvad båtsmanshället verkligen kostar landet.

Hvad som nu blifvit anfördt har ingalunda anspråk på att vara en noggrann värdering af båtsmanshålllets kostnad. Eu sådan är måhända ej ens möjlig att göra, och det öfverstiger i alla händelser mina krafter. Det torde dock redan af hvad som här anförts hafva visat sig, att den årliga direkta kostnaden, som underhållandet af dessa 5,676 båtsmän förorsakar, är högst betydlig. Kommer så frågan hvad valuta landet får för dessa uppoffringar.

Båtsmanshålllets uppgift torde numera böra anses vara, att i och för bemanningen af sjöförsvarets fartyg lemna:

1:o disciplineradt och till skötandet af kanoner och handvapen öfvadt sjöfolk, d. v. s. karlar med håg för och vana vid lifvet och tjensten ombord, och som derstädes kunna fullgöra sina många maktpåliggande skyldigheter, äfven under svåra och pröfvande förhållanden;

2:o disciplinerade och sjövana eldare och kollämpare;

3:o disciplinerade och sjövana sjukvårdare.

Att åliggandet att dessutom tjenstgöra såsom handräcknings- och bevakningsmanskaf vid stationerna, bör anses såsom en bisak, synes redan deraf, att, om båtsmännen i sjelfva verket vore obehöfliga i och för fyllandet af de trenne förstnämnda ändamålen, och således i verkligheten endast blefvo till nytta såsom handräckningsmanskaf, så skulle, under förutsättning t. ex. deraf att $\frac{1}{6}$ af båtsmanshållet, d. v. s. 946 man, i medeltal vore uppfordrad, hvarje karl under uppfordringstiden kosta landet omkring 4 riksdaler riksmünt om dagen, oberoende af hans större eller mindre arbetsskicklighet, och till och med af huruvida han under uppfordringstiden tjenstgjorde.

För att nu kunna bedöma, i hvad mån båtsmanshållet kan fylla sin uppgift, torde det vara tillräckligt att erinra sig följande fakta.

Till båtsmän antagas vanligen jordbruksarbetare. Medelåldern vid antagningen har visat sig vara omkring 23 år, dock må icke någon, som till båtsman anmäles, på grund af sin ålder kasseras, förutsatt att han är mellan 16 och 30 år, således t. ex. icke den som är 29 år gammal och ännu aldrig sett en farkost. Håg för sjölifvet är sällan anledningen till att någon blir båtsman, (hvilket ord dock skulle betyda örlogssjöman), ty om en yngling vill egna sig åt sjöyrket, väljer han ej gerna en bana på hvilken hvarken befordran, ökade inkomster, eller en sjelfkänslan något så när tillfredsställande verksamhet står att genom nit och duglighet vinna. Då dertill uti rust- och rotehållarnes eget intresse naturligtvis ligger, dels att anskaffa karl för så lågt pris som möjligt, dels att till båtsmän på sina egor hafva sådant folk, som genom sin derstädes användbara arbetsduglighet kunna göra mesta gagnet och på samma gång försörja sin familj, så är det tydligt, att det endast undantagsvis och vid yttersta kusten händer, att någon blir båtsman under afsigt att derefter på sin från uppfordring fria tid egna sig åt sjöfart eller fiske.

Staten kan icke förhindra antagandet i dess tjänst såsom båtsman af en der-till anmäld person, på grund deraf att denne synbarligen saknar anlag för sjöyrket. Ej heller finnes det, åtminstone under de sednaste decennierna, exempel på, att en karl, som en gång blifvit båtsman, fått afsked deraf att han t. ex. lider af öfvervinnerlig sjösjuka, är synnerligen enfaldig, eller annars ombord hjälplös. Sådana fall äro dock inom båtsmanshållet, tyvärr! långt ifrån ovanliga. Följden af dessa förhållanden är, att flertalet af båtsmän anse uppfordringarne såsom ett nödvändigt ondt, och sjökommendingar i allmänhet, i och för sig, såsom ett ännu större, hvilket de ock icke tveka att, då det finnes alltför motbjudande, på ändamålsenligaste sätt undandraga sig; detta så mycket heldre, som de föga eller intet kunna förlora genom lättja, liknöjdhet, eller oduglighet i tjänsten, och föga vinna genom motsatsen deraf.

Oaktadt allt detta finns det inom båtsmanshållet, synnerligen bland dess eliter, artilleribåtsmännen, ej sällan karlar, som, jemte det för mängden af båtsmän gemensamma, goda kroppskrafter, äfven hafva framstående anlag för sjöyrket; men vid båtsmanshållet gäller såsom regel, att all uppfordring skall ske i tur, så väl mellan som inom kompanierna, äfvensom att icke delar af olika kompanier samtidigt böra vara uppfordrade. Till följd deraf låter det sig svårligen göra, att till sjömän afse och dana endast de båtsmän, hvilka för sjölifvet visa anlag; ty om än detta icke skulle innebära en orättvisa mot rust- och rothållarne, så skulle det, i fall de sålunda afseddass tjänst derefter vid något tillfälle behöfde tagas i anspråk, åtminstone i fredstid ofta inträffa, att man för att åtkomma några få, derjemte måste uppfordra flera gånger dessas antal obehöfligt manskap. Dessutom vistas roteringsbåtsmännen vanligen i hemorten under loppet af minst två på hvarandra följande år utaf tre, och på så lång tid hinner merendels den ytligt förvärfvade, ehuru för landet dyrköpta, sjömannabildningen, att så till sägandes afdunsta, och vid nästa uppfordring finnes deraf föga spår, i fall omständigheterna då medgifva att eftersöka sådana.

Så förhåller det sig, utan öfverdrift, med denna sjöförsvarets "stam-trupp", för hvilken dock landets innevånare få vidkännas så betydliga upp-offringar.

Dels på grund af, dels i sammanhang med hvad sålunda blifvit anförddt, vågar jag nu föreslå, att Riksdagen för sin del antager, samt derefter uti en underdånig skrifvelse till Kongl. Maj:t framställer följande grunder, hvilka den, enligt numera vunnen erfarenhet, ansett böra iakttagas med afseende på organisationen af rikets sjöförsvär.

1:o. Hufvuduppgiften för Sveriges sjökrigsmagt i händelse af krig är att utgöra ett kraftigt kust- och skärgårdsförsvar. För denna uppgift bör alltså sjöförsvarets så väl personal som materiel beredas.

2:o. Talrikare sjökrigspersonal bör icke vara ständigt uppsatt än som med tillgängliga medel kan hållas fullständigt öfvad och tjenstduglig. Den personal, som kan beräknas derutöfver komma att erfordras, bör, enligt därför från tid till tid fastställd plan, stå att erhålla utur en bland landets sjöfartsidkande befolkning organiserad reserv.

3:o. Stations- och varfstjensten samt redovisningsväsendet bör, i sammanhang med reducerandet af den fasta sjökrigspersonalen, förenklas, hvarvid väl organiserade in- och utländska privata etablissementer af motsvarande omfattning, i tillämpliga delar böra tjena såsom förebild.

4:o. Vid tillämpningen på officerspersonalen af den i andra punkten uppställda regel bör iakttagas:

att de officerare, som till ett antal af omkring 90, i stället för å Kongl. flottans och Kongl. skärgårdsartilleriets normalstater tillsammans upptagna 176, torde komma att finnas, organiseras på en corps;

att dessa marinens officerare icke böra anses tillhöra någon viss sjövapnets station, utan att de må ega att, då deras tjenst icke påkallats, vistas å hvilken uppgifven ort inom riket de behaga;

5:o. Vid tillämpningen på underofficerspersonalen af den i andra punkten uppställda regel bör iakttagas:

att de underofficerare, som till ett antal af tillsammans omkring 130, i stället för å Kongl. flottans och Kongl. skärgårdsartilleriets normalstater tillsammans upptagna 227, lära komma att finnas, i öfverensstämmelse med hvad för officerarne ansetts lämpligt, böra organiseras på en corps;

att dessa marinens underofficerare må ega att, då deras tjenst icke är påkallad, vistas å hvilken uppgifven ort inom riket de behaga.

6:o. Kanoniercorpsen bör, såsom icke motsvarande det med densamma afsedda ändamålet, och icke heller de med dess upprätthållande förenade kostnader, indragas.

7:o. Båtsmanshället, som numera icke motsvarar det dermed afsedda ändamålet, bör, så fort sådant med afseende på det allmännas fördel låter sig göra, upphöra att utgöra en del af sjöförsvarets personal. I öfverensstämmelse härmed må, i mån af nuvarande båtsmäns inträffade afgang, jemväl de nummer vid båtsmanshället, rörande hvilka icke sådant af sistlidne års riksdag beslutats, sättas på vakans tillsvidare, eller intill dess det blifvit slutligen afgjort, om några, och i så fall hvilka rusthåll och rotar vid båtsmanshället för fyllandet af arméens behof af stamtrupp böra afses, samt derjemte vilkoren blifvit definitivt afgjorda, dels för ett sådant

eventuellt användande af vissa nummer af båtsmanshället, dels för öfriga dess nummers sättande på ständig vakans.

8:o. För att bereda sjöförsvaret nödig ersättning för hvad detsamma med dessa 5,676 båtsmän och 200 kanonier så småningom förlorar af stamtrupp ombord, bör, i den mån tillgångar dertill genom ofvan förutsatta indragningar kunna beredas, och under iakttagande af den i andra punkten uppställda regel, utaf de dertill mest lämpliga af landets kustbefolkning, efter nödig pröfning, antagas tillsammans högst 1,400 man, enligt följande bestämmelser och villkor:

Antagningstid första gången 10 år. Förlängd antagningstid för hvarje gång högst fem år. Indelning på grund af tjensteduglighet — såsom i vapnens bruk öfvad sjöman, såsom sjövan eldare, eller såsom sjövan sjukvårdare — uti klasser eller grader, motsvarande dem vid matros-kåren. — Skyldighet å karlens sida, att, när hans tjenst vid sjöförsvaret påkallas, vara till Statens förfogande. Med afseende härpå torde från Styrelsens sida böra iakttagas, att, såsom lätteligen torde kunna ske, öfningarne så ordnas, att i fredstid uppfordring af kustsjöfolk i allmänhet sker vid vissa, en gång för alla bestämda, tider af året — t. ex. den 20 April och den 20 September — och att hvarje karl vet huru lång fritid han, under vanliga förhållanden, efter hvarje hemförlofning kan påräkna. Fast, årlig lön till det belopp, som kan erfordras, för att, jemte förmånerna under uppfordring, åstadkomma, att fullt lämpliga sökande till lediga platser inom denna personal alltid äro att påräkna. Af den fasta lönen bör dock för hvar och en 10 riksdaler riksmünt om året, jemte hvad karlen derutöfver kan vilja för samma ändamål afse, afsättas, och genom Amiralitets-krigsmanskassans försorg hållas räntebärande; egande den, för hvilken medlen afsatts, att dem jemte upplupen ränta vid sitt utträde ur tjensten uppbära; men i händelse han afidit skola de hans rätta arfvingar eller rättsinnehafvare tillhandahållas. Under den tid hans tjenst af Staten tages i anspråk, skall han jemväl ega åtnjuta portion, bröd och inqvartering in natura, samt daglig aflöning och beklädnadsersättning i likhet med hvad för karl af motsvarande klass vid matros-corpsen bestås.

9:o. För att bereda sjöförsvaret behöflig ersättning för hvad det genom indragning af en del officerare och underofficerare samt af samtliga båtsmän och kanonier förlorar med afseende på polis- och bevaknings-tjenst samt handräckning vid stationerna, må, i den mån tillgång dertill genom förutsatta indragningar blifva tillgängliga, reservationsanslaget till flötans underhåll ökas med så stort belopp, som, efter utförandet af de i tredje punkten omnämnda förenklingar, möjligen ännu kan erfordras i och för tillhandahållandet af nödig polis- och handräckningspersonal vid sjöförsvarets stationer och varf.

10:o. De medel, hvilka genom förutsatta indragningar och vakanser blifva tillgängliga, må tillsvidare i och för reorganisationens genomförande disponeras, men derutöfver icke några särskilda anslag påräknas.

Om sjökrigspersonalen, i öfverensstämmelse med hvad jag nu haft äran föreslå, t. ex. komme att utgöras af:

87 officerare, nemligen 1 amiral, 2 kommendörer, 12 kommandörkaptenener, 24 kaptenlöjtnanter och 48 löjtnanter,
 130 underofficerare, nemligen styrmän, konstaplar och skeppare,
 400 matroser,
 1,400 man kustsjöfolk, samt
 200 skeppsgossar.

Summa 2,217 man, så skulle, i fall lika stor öfningstid, som i medeltal under hvart och ett af de tre sednaste åren kommit sjöförsvarets nuvarande personal till del, fördelas inom motsvarande klasser och grader af den nya personalen,

hvar och en regementsofficer årligen erhålla 3 månader 25 dagar eller i rundt tal 4 månader tjänstetid i fartyg.

”	”	kaptenlöjtnant och löjtnant	5	”	7 dagar	”	”
”	”	underofficer	5	”	7	”	”
”	”	af de 400 matroserna .	6	”	—	”	”
”	”	kustsjöfolkspersonalen .	3	”	28	”	”
		eller i rundt tal 4		”	—	”	”

Genom organisationens förenkling och öfningarnes ordnande för det i första punkten här ofvan uppgifna ändamål — ett kust- och skärgårdsförsvaret — torde resultatet, något förmånligare än dessa, kunna vinnas.

Att denna min motion måtte vara remitterad till Särskildt Utskott, på sätt i Riksdags-ordningens 37:de § är stadgadt, och att den alltså måtte delgifvas Första Kammaren, har jag äran anhålla.

Stockholm den 24 Januari 1870.

F. Ad:son Palander.